

Ліна Бородинська розповіла, як можна вивчати історію церкви

На Міжнародній науковій конференції «Історія Адвентистської церкви як науково-просвітницький проект», яка проходила 22-25 квітня у місті Буча Київської області, одним із спікерів стала Ліна Бородинська – кандидат історичних наук, завідувач кафедри гуманітарно-соціальних дисциплін Рівненського державного гуманітарного університету. Вона досліджує протестантизм, зокрема євангельських християн на західній Україні в міжвоєнний період.

Коротко передайте основні тези вашої доповіді.

У своїй доповіді я представляла власний досвід дослідницької роботи. Поки що він не стосується адвентизму. Я ділилася основними віхами свого дослідницького досвіду, оскільки думаю, що це буде корисним для молодих дослідників та загалом для тих, які хочуть працювати у сфері дослідження історії церкви. Зокрема, я говорила про форми дослідницької роботи: опрацювання різноманітних джерел, книг, праць, написаних до нас, знаходження та опрацювання документів, фотографій.

Також говорила про те, як із цим працювати, з якими труднощами може стикатися дослідник та як їх можна долати. Дещо про важливість усної історії церкви.

Що ж таке усна історія церкви?

Усна історія – це власне пам'ять віруючих людей про те, що вони пережили, про те, що стосувалося церкви та їх особистого життя. Можна усну історію, тобто їхні спогади, використовувати в дослідженні історії церкви. Ми говорили про те, яким чином це можна реалізувати, які особливості роботи із людьми в яких ми беремо інтерв'ю, на що варто звертати увагу.

Цінним у дослідженні історії церкви є не лише документи, спогади, а й речі. Кожна річ має свою історію, кожна щось означає і це також розкриває реалії життя церкви, віруючих людей і наближає нас до цих реалій. Коли ми бачимо просто фотографію, читаємо текст, то для нас це щось віддалене. Інша справа, коли ми бачимо річ: книгу, блокнот чи хустинку, яку одягали жінки тридцять чи сорок років тому, чашу, якою користувалися впродовж п'ятдесяти років в якійсь церкві, або кафедру, яка сто років служила церкві й походила ще з лютеранського храму. І тому це все наближає нас до історичних реалій і це важливо у дослідженні історії церкви будь-якої, в тому числі й історії адвентистської.

Схарактеризуйте, будь-ласка, сучасний стан досліджень адвентизму на Українських землях.

Дослідження адвентизму, його історії, та й в принципі історії будь-якої протестантської спільноти, як на мене, потребує розвитку. Вже є достойні праці у релігійних та світських науковців, але це лише окремі імена та дослідження. Історія церкви потребує більш комплексного підходу, загального бачення цілісного історії, але дуже важливо в цьому загальному баченні не втрачати окрему громаду, регіон, течію, людину. Тож, дуже важливо звертати увагу на такі аспекти в дослідженні історії адвентизму.

Запитання – Альона Терещук